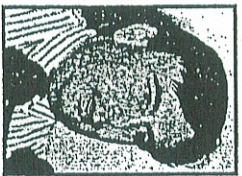

Η χαμένη εικοσιπενταετία της ελληνικής οικονομίας

Τι αντιπροσέπευον 25 χρόνια; Για το στυλιανό και τα φίλα σκεδόν τίποτε, ένα φάλα φωτογραφικής μηχανής στη διάρκεια μιας μέρας. Είκοσι πέντε χρόνια όμως είναι πολλά για τον άνθρωπο, περίπου το 1/3 της συνολικής του ζωής και περισσότερο από το μισό της παραγωγικής του ζωής.

Και όμως, τα τελευταία 25 χρόνια η ελληνική οικονομία και ο εθνικός πλούτος βελτιώθηκαν ελάχιστα. Πολύ απλά, ως χώρα παράγουμε το 2004 εθνικό πλούτο περίπου τον ίδιο (ακριβέστερα λίγο μεγαλύτερο) σε σχέση με αυτόν που παράγαμε το 1979. Το ερώτημα που τίθεται εύλογα είναι «γιατί».

Του Β. ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗ,
συν. καθηγητή ΔΠΘ

Οι κυβερνήσεις και οι πρωθυπουργοί αλλάζουν, αλλά ο κρατικός παραμένει κυρίαρχος παντού, ακόμη και στον τουρισμό

Τα κυριότερα όμφος αίτια της στασιμότητας της ελληνικής οικονομίας είναι εγγενή, οφείδονται σε μας τους Έλληνες και στις επιλογές των ηγεσιών μας.

Η ελληνική οικονομία λειτουργεί επί 25 χρόνια υπό καθεστώς κρατισμού, όπου το κράτος ελέγχει άμεσα ή έμμεσα τα 2/3 του παραγόμενου εθνικού πλούτου. Οι κυβερνήσεις και οι πρωθυπουργοί αλλάζουν, αλλά ο

κρατισμός παραμένει κυρίαρχος παντού, ακόμη και στον τουρισμό. Γιατί να βείξει ζήλο, προσπάθεια, νεωτερτικότητα ο κρατικοδίαιτος εργαζόμενος, όταν έχει εξασφαλισμένο το (όποιο) εισόδημα και ταυτόχρονα κανένα κίνητρο για περισσότερη απόδοση;

Αλλά και ο ιδιωτικός τομέας της οικονομίας αναπτύχθηκε σπρεβδά, εξαρτώμενος από το κράτος, απευθυνόμενος στη μικρή ελληνική αγορά και αναπτύσσοντας ως κυρίαρχη ιδέα το γρήγορο πλούτισμα για τους ιδιοκτήτες, την ανασφάλεια για τους εργαζόμενους, την αποθάρρυνση επενδύσεων που εισάγουν την καινοτομία και δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας.

Η συγκεχυτάκη κυρίαρχια στη χώρα μας έχει περιθωριοποιήσει πολλές υγιείς δυνατότες και επέτρεψε ταυτόχρονα στις μειρότητες να κυριαρχούν. Η αξιολύπη, η εξειδίκευση, το ταλέντο, το μεράκι, η υπερίσπαστα είναι ιδιότητες που προσηνεράννά η ελληνική μερρότητα.

Μια οικονομία με τόση δυναμική ήταν πολύ δύσκολο να προσαρμόσει τις αυξανόμενες και γρήγορα μεταβαλλόμενες συνθήκες του παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος. Δεν επενδύσαμε στις νέες τεχνολογίες (όπως έκανε η φιλανδία), δεν προσεάκτοσαμε επηρερήσεις (όπως έκανε η Ιράννδία και η Ιάπαννία), δεν επεξεργασθήκαμε τα προϊόντα που παράγει απλόχερα η ελληνική γη (όπως κάνει η Γαλλία). Αρκεθήκαμε απλά στις εισροές κοινοτικών πόρων...

Υπάρχει διέξοδος; Πώς θα αποδοκιμετούν οι παραγωγικές δυνατότες που παραμένουν εγκαταθιμένες; Θα αξιοποιήσουμε τα αρκετά συγκερτικά πλεονεκτήματα που έχουμε ως άνθρωποι και ως χώρα; Θα στρέψουμε το βλέμμα προς τα γενιά που έρχεται; Θα προσαρμόσουμε την παιδεία προς τις απαιτήσεις της εποχής; Θα αναδείξουμε την πολιτιστική μας κληρονομιά;

Ο θρόνος δεν θα είναι εύκολος. Η ελληνική οικονομία χρειάζεται ρήξεις με το παρελθόν, τομές, νέο πνεύμα. Θα τολμήσουν οι ηγείες;

